

Medlem af Inatsisartut Karl Lyberth, Siumut

Spørgsmål til Naalakkersuisut: Følger Naalakkersuisut med i hvilke vilkår børn med skjulte handicap såsom ADHD patienter har under og efter skoletid i deres respektive byer og bygder?

24. feb. 2010
Sagsnr. 2011-046112
Dok. Nr. 567141

Postboks 260

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 66 66

E-mail: in@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Kære medlem af Inatsisartut Karl Lyberth, Siumut.

Tak for det fremsendte spørgsmål vedrørende børn og unge med skjulte handicap. Børn med handicap er et område, som Naalakkersuisut er meget opmærksom på.

Dit spørgsmål giver mig anledning til at fremhæve de tiltag, der er iværksat på området.

Til besvarelsen er indhentet bidrag fra Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke om tiltagene på uddannelses- og fritidsområdet.

Det skal indledningsvist bemærkes, at det offentlige har kendskab til vilkårene for børn med skjulte handicap i det omfang, de pågældende er kendt af de kommunale forvaltninger på uddannelses- og socialområdet, samt eventuelt er blevet omfattet af handicapforordningen. Det kan derfor ikke udelukkes, at der findes børn i byer og bygder, som lever med handicap såsom ADHD, men ikke har fået stillet diagnosen.

På uddannelsesområdet er der oprettet specialklasser for elever med et særligt behov for specialundervisning, heriblandt elever med ADHD eller autisme.

I de større byer er det muligt at sammensætte specialklasser, hvor eleverne med speciale behov undervises sammen. I bygder er der ikke samme mulighed for holdundervisning, derfor vil undervisningen her foregå som eneundervisning.

Det skal nævnes, at der i Ilulissat er oprettet en specialklasse for elever udelukkende med ADHD og autisme. PPR-Nord har gennem en årrække arbejdet på at få oprettet en lignende klasse i Aasiaat.

I Ilulissat er der udover specialklassen også oprettet en specialskole, som er et lokalt tilbud til børn med kognitive vanskeligheder, heriblandt også elever med ADHD og autisme. Heldagsklassen er et tilbud til kognitivt normalt fungerende børn med ADHD eller autisme.

I Ilulissat og Aasiaat er der på nuværende tidspunkt oprettet fritidstilbud efter skole til elever med skjulte handicap heriblandt ADHD. Tilbuddene finansieres af kommunen.

I Nuuk er der oprettet en heldagsskole, hvor målgruppen er børn og unge med diagnosen ADHD. Skolen henhører under folkeskolen og heldagsskolen er et samlet tilbud med skole og fritidsordning. Skolen har plads til 12 elever. Skolen har eksisteret i 6 år.

Generelt vil de tilbud, som kan gives til børn med skjulte handicap, bl.a. afhænge af de faglige ressourcer, som forefindes i lokalsamfundet. Der kan således være forskel på mulighederne i en by og en bygd. I de større byer har skolebørn med særlige behov i højere grad mulighed for at modtage tilbud, som er rettet mod barnets specifikke behov, da lærerbesætningen og tilbuddene udenfor skoletid generelt er bedre i byerne end i bygderne.

I forbindelse med udlægningen af handicapforsorgen til kommunerne pr. 1. januar 2011 er der i lovgivningen kommet en bestemmelse om indsamling af statistiske oplysninger fra kommunerne til Naalakkersuisut.

De statistiske oplysninger skal bl.a. indeholde antal og aldersgrupper for børn med ADHD i kommunerne.

Indsamlingen af oplysningerne på handicapområdet generelt og ADHD-området specielt vil kunne give anledning til at overveje eventuelt nye foranstaltninger på området, som vil kunne medvirke til at forbedre disse børns vilkår.

IPIS (Viden- og Rådgivningscenter for Handicap) har for nyligt udgivet en DVD, som sætter fokus på børn med ADHD. Forældre og pårørende til et barn med ADHD har gennem IPIS mulighed for at få tilsendt DVD'en omkostningsfrit. Forældre og pårørende har endvidere altid mulighed for at kunne kontakte IPIS, hvis de har brug for råd eller vejledning eller i øvrigt har spørgsmål omkring ADHD.

Tidligere har der i Ilulissat været afholdt to konferencer om ADHD og autisme. Den første blev afholdt for lærere og forældre, mens den anden blev afholdt for fagfolk på området. Departementet for Sociale Anliggender og Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke er opmærksom på, at vilkårene for børn med skjulte handicap kan forbedres væsentligt gennem udveksling af viden og ideer. Der er således løbende behov for mere specialviden og opkvalificering af den persongruppe, der til dagligt omgiver barnet med ADHD eller autisme.

Den 13. september 2010 har medlemmerne af Naalakkersuisut for Sundhed, for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke samt for Sociale Anliggender afholdt en ADHD-minikonference i samarbejde med Kommuneqarfik Sermersooq, med det formål at sætte fokus på ADHD og problemstillingerne for de berørte.

Arbejdet fortsætter i det tværdepartementale samarbejde mellem medlemmerne af Naalakkersuisut for Sundhed, for Sociale Anliggender og for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, hvor der er enighed om at styrke kursusdelen gennem IPIS vedrørende ADHD for hele landet.

Det kan yderligere nævnes, at den 22. november 2010 deltog fagfolk og forældregruppen i Nuuk i et arrangement med foredrag af professor i psykologi Tracy Trevor, ph.d. fra Chaminade University i Honolulu, som i en årrække sammen med kollegaer fra Tyskland har forsket i ADHD, og specielt i anvendelsen af såkaldt EEG-biofeedback, også kaldet neurofeedback.

Afslutningsvist skal det nævnes, at Naalakkersuisut i forbindelse med udlægning af handicapforsorgen til kommunerne er meget opmærksom på, at serviceniveauet ikke forringes. Departementet for Sociale Anliggender vil således i forbindelse med tilsynsvirksomheden i kommunerne have særligt fokus på handicapsagerne.

Med venlig hilsen

Maliina Abelsen

1. februar 2011

I medfør af § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut skal jeg hermed fremlægge følgende spørgsmål til Naalakkersuisut.

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

Følger Naalakkersuisut med i hvilke vilkår børn med skjulte handicap såsom ADHD patienter har under og efter skoletid i deres respektive byer og bygder?

(Medlem af Inatsisartut, Karl Lyberth Siumut)

Begrundelse:

Jeg er sikker på, at flertallet i Grønland har kendskab til at mange børn med skjulte psykiske lidelser er iblandt os, men det vi ikke har kendskab til er hvilke vilkår disse børn må leve under i deres respektive byer og bygder. Og hvor forskellige disse børns vilkår er på kysten. Hvordan foregår deres skolegang og hvilken omsorg drages der for dem efter skolen?

Jeg er vidende om, at handicapforsorgen er overtaget af kommunerne, dog mener jeg at det er yderst vigtigt, at Selvstyret følger med i hvilke forhold og vilkår disse medborgere bydes i deres hverdag.